

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/54/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

218/2014. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **I. rendű panaszos, II. rendű panaszos és III. rendű panaszos** (a továbbiakban együtt: panaszosok¹) 2014. január 28-án előterjesztett **panaszát** a 2014. szeptember 18-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szervek – B.-i és M.-i Rendőrkapitányság – vezetőihez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

Az I. rendű panaszos 2014. január 28-án postai úton előterjesztett beadványával tett panaszt, amelyet a panaszosok 2014. január 30-án kiegészítettek.

1) Az I. rendű panaszos nő beadványában az élettársa, K. D. 2014. január 23-i előállításáról és előzetes letartóztatásba helyezéséről számolt be, amelyet a M.-i Rendőrkapitányság foganatosított. K. D. az intézkedés során magához vette pénztárcáját, amiben nem csak az ő iratai, hanem az I. rendű panaszosé is voltak, lévén, hogy előzőleg együtt voltak távol és az I. rendű panaszos táskát nem hord magánál. Az előzetes letartóztatás során egy név szerint is megjelölt r. főtörzszászlós immáron harmadjára foglalta le K. D. iratait, ami által az I. rendű

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

panaszost is korlátozta szabad mozgáshoz való jogában. 2014. január 24-én megtartott bírósági tárgyalás után az I. rendű panaszos jelezte r. főörzszászlós felé, hogy szeretné visszakapni iratait, aki flegmán vállat rántva azt mondta neki, hogy kérje a b.-i rendőröktől. Ezért az I. rendű panaszos vissza is kérte a jelenlévő, B.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőröktől, és azt a tájékoztatást kapta tőlük, hogy iratait nem kaphatja vissza, mivel azokat „lefoglalták” K. D.-tól. Majd az I. rendű panaszos a tárgyalásról hazaérve a 112-es segélyhívón keresztül felhívta a B.-i Rendőrkapitányságot, akkor pedig azt mondták neki, hogy a kapitányságon tudja iratait visszaszerezni.

Az I. rendű panaszos kifogásolja, hogy M.-i Rendőrkapitányság immár harmadszorra kényszerítette arra, hogy saját költségén szaladgáljon az iratai után. Továbbá nem tudja, hogy merjen-e kimozdulni B. városba az irataiért, mivel fél, hogy a rendőrség pénzbüntetést fog kiszabni, ha a papírok hiányában nem tudja magát igazolni. Mivel a rendőrség az utazással járó benzin költséget nem téríti meg, és mivel megítélése szerint a r. főörzszászlós jogtalanul foglalta le iratait, ezért elvárható lenne, hogy a rendőr hozza vissza saját költségén az okmányait. (A r. főörzszászlós ugyanis amikor meghallotta, hogy az általa szétszerelt mobiltelefon az apósának a telefonja, azt azonnal visszaszolgáltatta, így elvárható lett volna, hogy így tegyen az irataival is.)

Az I. rendű panaszos mindezekre tekintettel kéri a r. főörzszászlóssal szemben a szükséges intézkedés megtételét, mivel a rendőr sorozatosan él vissza a hatalmával és hurcol meg embereket büntetlenül.

2) A panaszosok 2014. január 30-án, postai úton megküldött beadványukkal az alábbiakkal egészítették ki a fentieket.

2014. január 24-én tartott bírósági tárgyalást követően – ahol K. D. előzetes letartóztatását rendelték el – a b.-i rendőrök nem engedték, hogy a fogvatartáshoz dolgokat adjanak át K.D.-nek, illetve az I. r. panaszos igazolványát sem adták vissza. A tárgyalás után a panaszosok felhívták a B.-i Rendőrkapitányságot az I. rendű panaszos ügyében, ahol azt a tájékoztatást adták, hogy munkaidőben egy név szerint is megjelölt r. alezredest kell keresniük, aki át tudja adni a papírokat. Ezért a panaszosok 2014. január 28-án körülbelül 14 óra 30 perckor be is mentek a B.-i Rendőrkapitányságra, ahol az előtérben, a pult mögött álló rendőrnő kérdésére elmondták, hogy a nevezett r. alezredest keresik az I. rendű panaszos személyi igazolványa miatt.

A rendőrnő ezt követően flegma hangnemet ütött meg és az I. rendű panaszoshoz fordulva el kezdett „faggatózni”, hogy hány éves, és azt kérdezte tőle, hogy „megnémult, nem tud beszélni, kivágták a nyelvét”, majd hozzátette, hogy „ő beszéljen”. Majd a II. és a III. rendű panaszost „kizavarta” a váróhelyiségbe, meg sem hallgatva, hogy ők mit akarnak. Majd ezután elkérte az I. rendű panaszostól a személyi igazolványát, ezért a panaszosok felhívták ismét a figyelmét arra, hogy ezért jöttek. Majd a rendőrnő a II. rendű panaszos személyi igazolványát és lakcímkártyáját kérte el, és az adatok rögzítése után az I. és a II. rendű panaszost is kiküldte a váróhelyiségbe. A panaszosok szóvá tették a rendőrnő viselkedését, aki erre flegmán közölte, hogy panaszt lehet tenni.

A panaszosok a rendőrségi látogatásukat szűk órára saccolták, mivel egy órára fizettek parkolási díjat, ezért több mint fél óra várakozás után, mintegy ötven –oda-vissza összesen száz– kilométert feleslegesen megtéve eredménytelenül távoztak, mivel nem jött le senki. A panaszosok feltételezése szerint a r. alezredest nem is értesítették az ottlétükről. (Mivel

általában a feltelefonálás után közölni szokták, hogy mennyi időt kell várni, ami jelen esetben nem történt meg.)

Mindezekre tekintettel a panaszosok kérték a szükséges intézkedés megtételét.

3) A III. rendű panaszos 2014. február 26-án megküldött levelében a panaszügy elbírálása szempontjából releváns információról nem számolt be.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervektől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A panaszos szempontjából a következők relevánsak.

1) A M.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó r. főörzszászlós (továbbiakban: r. főörzszászlós) 2014. március 20-án kelt jelentésében az alábbiak olvashatók.

A M.-i Rendőrkapitányság szabálysértési előkészítő eljárás lefolytatását rendelte el K. D.-vel szemben, szabálysértési feljelentés alapján. A feljelentés szerint K. D. 2014. január 23-án 10 óra 45 perckor lovas fogatot hajtott D. településen, a Sz. utcán, mely során a fogat egy álló személygépkocsinak ütközött. Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy K.D. a B. városi bíróság ítélete alapján járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll, ezért K. D. cselekménye a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 176. §-ba ütköző és aszerint minősülő járművezetés az eltiltás hatálya alatt szabálysértés megállapítására alkalmas.

K. D.-val szemben az előkészítő eljárás a Szabs. tv. 124. § és 125.§ alapján az eljárás alá vont személy őrizetbe vétele mellett gyorsított bíróság elé állítási javaslattal került lefolytatásra, az előkészítő eljárást a r. főörzszászlós folytatta le.

Az eljárásban keletkezett iratokat a járásbíróságra elektronikus úton, majd eredetben 2014. január 24-én kerültek megküldésre. A tárgyalás időpontja 2014. január 24-én 11 órára került kitűzésre, melyről mind a védő, mind az eljárás alá vont személy, mind annak hozzátartozói kiértesítésre kerültek. A kiértesítést a főörzszászlós hajtotta végre, 2014. január 23-án 16 óra 55 perckor telefonon értesítette a II. rendű panaszost.

A tárgyaláson a bírósági titkár ellenőrizte az eljárás alá vont személy adatait, elkérte K. D. személyi igazolványát. A kíséret végrehajtó, B.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök a letéti tárgyak közül átadtak egy személyi igazolványt, melyről kiderült, hogy az az I. rendű panaszosé, amelyet visszahelyeztek a letéti tárgyak közé, majd átadták K. D. nevére kiállított igazolványt. A tárgyaláson hallgatóságként jelen volt az I. rendű panaszos is, aki a tárgyalás szünetében el akarta kérni a rendőröktől az iratait, akik tájékoztatták őt, hogy a helyszínen nem adhatják át okmányait, mivel azok a letéti tárgyak között szerepelnek, így azokat később kérheti ki a B.-i Rendőrkapitányságon. A tájékoztatást a jelenlévők megértették.

A tárgyalás végén a járásbíróság 40 nap szabálysértési elzárást szabott ki, és a végzéssel szemben K. D. fellebbezett, ezért első fokon eljáró bíróság a szabálysértési őrizet időtartamát

2014. február 3-ig meghosszabbította és a szabálysértési őrizet végrehajtási helyéül a megyei rendőr-főkapitányság fogdáját jelölte ki.

A másodfokon eljáró törvényszék 2014. január 30. napján az elsőfokú bíróság végzését hatályban tartotta, így az jogerőre emelkedett.

A lefolytatott előkészítő eljárás során egyébként K. D. nem jelezte, hogy nála van az élettársa, az I. rendű panaszos igazolványa, vagy más irata. Az előállítás során nem a r. főörzsászlós végezte K. D. ruházat átvizsgálását, a tárcája nem került ki a birtokából egészen addig, amíg a fogdai befogadása meg nem történt, de azt már nem a M.-i Rendőrkapitányság munkatársai végezték, mivel a fogdába helyezésre az orvosi vizsgálatot követően B. városban került sor.

Az okmányok K. D.-től sem kerültek lefoglalásra az eljárás lefolytatása során, azok nála voltak. Az iratokat 2014. január 30-án személyesen vette át a r. főörzsászlós a fogdaszolgálatától, amikor is egy másik ügyből kifolyólag gyorsított tárgyalás megtartása miatt volt a Gy.-i Járásbíróságon.

Az I. rendű panaszos nevére kiállított személyi igazolványt és diákigazolványt a fogdaparancsnokkal történt egyeztetést követően a r. főörzsászlós személyesen adta át a II. rendű panaszosnak, mivel az I. rendű panaszos tartózkodási helyén nem jött elő. Az iratok átvételét igazoló elismervényt a r. főörzsászlós az iratok közé helyezte, míg egy példányt az átvevő személynél hagyott, illetve a fogdára is megküldte azt faxon.

2) A B.-i Rendőrkapitányságon objektumőri szolgálatot ellátó r. főörzsőrmester 2014. március 20-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

Szolgálat ellátása során 2014. január 28-án a délutáni órákban (a pontos időpontra nem emlékezett, de az esetre igen) három fő érkezett ügyfélként a rendőrkapitányságra, egy házaspár és egy fiatal hölgy. A főörzsőrmester napszaknak megfelelő köszönés után megkérdezte tőlük, hogy miben segíthet. Ekkor a házaspár két tagja feldúlt állapotban, ingerülten és egyszerre kezdett beszélni, és közölték azt, hogy az I. rendű panaszos személyi igazolványáért jöttek a r. alezredeshez. Mivel az I. rendű panaszos nem szólalt meg, és a házaspár folyamatosan emelt hangon, össze-vissza beszélt, közben szidalmazta és ócsárolta az egész rendőrségi testületet, külön kitérve valamelyik vidéki rendőrkapitányság dolgozóira (azt, hogy melyikre a rendőrnő nem emlékezett), a rendőrnő rákérdezett az I. rendű panaszos életkorára és arra, hogy akadályozza-e valami, hogy nyilatkozzon az ügyében. Az I. rendű panaszos elmondta, hogy nagykorú és el tudja önállóan mondani a problémáját. Mivel a házaspár folyamatosan elég emelt hangon osztotta meg a véleményét a („maguk fajta”) rendőrökről, a r. főörzsőrmester közölte velük, hogy a váróban kell helyet foglalniuk. Ezzel szemben a II. és a III. rendű panaszos nemtetszését fejezte ki.

Ezek után a r. főörzsőrmester feltett néhány kérdés az I. rendű panaszosnak, amelyből megállapította, hogy élettársa a rendőrkapitányság fogdáján tartózkodik és nála van az ő személyi igazolványa, és ezt szeretné visszakapni. A rendőrnő közölte vele, hogy intézkedik, de várni kell, ezért fáradjon a váróba, és elkérte a fogvatartott és a panaszos(ok) nevét. Az adatok birtokában a r. főörzsőrmester a fogdára telefonált (hogy kivel beszélt, arra már nem emlékszik), és elmondta a történeteket és azt, hogy a r. alezredesest keresik. Közölték, hogy várni kell, mert a kamerarendszert telepítik és szerelik, de szólnak az alezredesnek. Ezek után a rendőrnő közölte a panaszosokkal, hogy várni kell, azt azonban nem tudta megmondani, hogy mennyit. A panaszosok a várakozás ideje alatt folyamatosan, eléggé emelt hangon

szidalmazták a rendőrséget és akkor már külön a rendőrnőt is. Többek között korrupt, öntelt disznóknak és a régi rendszer maradványainak nevezték a rendőröket, akik visszaélnek a nem létező hatalmukkal. A r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy leginkább a III. rendű panaszos hangoskodott.

A r. főtörzsőrmester 10 perc után újra telefonált a fogdára, amikor ugyanazt a választ kapta, várni kell. A panaszosok többször elmondták, hogy biztos nem is telefonált senkinek, mert nem jön senki hozzájuk. Személyes sértésnek vették, hogy várniuk kell. Folyamatosan figyelték az eltelt időt, és panasz, valamint feljelentés megtételével fenyegetőztek. A rendőrnő ezért közölte velük, hogy ez jogukban áll, amit (itt) személyesen vagy írásban is megtehetnek.

30 perc elteltével a panaszosok emelt hangon közölték, hogy nem ott fognak panaszt tenni, mert az úgy is elutasítanak, hanem az ügyészséghez fognak fordulni, mert a rendőrnő várakoztatja őket és semmit nem tesz a problémájuk megoldása ügyében. Ezek után távoztak az kapitányságról. Távozásuk után pár perccel a r. alezredes felhívta a rendőrnőt, hogy rögtön jön. A r. főtörzsőrmester közölte, hogy már tárgytalan az ügy, mert a panaszosok mérgesen, feljelentés ígéretével távoztak.

3) A r. alezredes 2014. március 20-án az alábbiakról számolt be a B.-i Rendőrkapitányság vezetőjének.

2014. január 28-án a délutáni órákban az alezredes az őrsparancsnoki irodában tartózkodott, ahol egy külsős vállalkozás a fogda kamerarendszerét javította és hangolta be. A helyiségben szolgálatot teljesítő r. főtörzsőrmester jelentette, hogy az objektumőr telefonált, mivel a kapunál vannak K. D. szabálysértési őrizetes hozzátartozói és vele akarnak beszélni, mert szeretnék az I. rendű panaszos személyi igazolványát és diákigazolványát a letéti tárgyak közül kikérni. A r. főtörzsőrmester közölte, hogy egy 5-10 perce már telefonált az őr egyszer, de azt akkor elfelejtette közölni vele. Ezt követően az alezredes a fogdaőrön keresztül az objektumőrnek üzent, hogy nem sokára megy, kis türelmet kér. A kamerarendszer javítása további 5-10 percre tartott.

A r. alezredes ellenőrizte K. D. letéti tárgyait, amelyben a hozzátartozók által kért iratok valóban el voltak helyezve.

Ezt követően a r. alezredes az őrsparancsnoki irodából telefonon hívta az objektumőrt és közölte vele, hogy most indul a bejáráshoz. A r. főtörzsőrmester telefonon azonban mondta, hogy most már ne menjen, mert K. D. hozzátartozói elmentek. Elmondta még, hogy azt közölték vele a panaszosok, hogy ők félórát vártak és nem hajlandók tovább várni, és majd feljelentést tesznek.

Másnap, 2014. január 29-én az alezredes kérésére K. D. őrizetes írt egy kérelmi lapot, amelyben kérte (hozzájárult) ahhoz, az I. rendű panaszos iratait letéti tárgyai közül kiadják.

2014. január 30-án a M.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó r. főtörzssászlós részére átadták az I. rendű panaszos személyi igazolványát és diákigazolványát, amelyet a letéti jegyzőkönyvben is rögzítettek.

A r. alezredes kérésére, 2014. január 30-án 10 óra 45 perckor a r. főtörzssászlós átadta az a II. rendű panaszosnak I. rendű panaszos iratait, amelynek átvételéről készült jegyzőkönyvet a fogdára visszafaxolta.

4) A rendőrség megküldte a r. alezredes jelentésében hivatkozott „kérelmi lap” elnevezésű iratot, és az I. rendű panaszos okmányainak átvételéről szóló jegyzőkönyvet.

5) K. D.-től 2014. január 23-án 20 órakor átvett letéti tárgyak között a B.-i Rendőrkapitányság által kiállított „Jegyzőkönyv a letéti tárgyakról” elnevezésű irat az I. rendű panaszos személyi igazolványát és diákigazolványát is feltünteti.

Az irat szerint a letéti tárgyak 2014. január 24-én 8 órakor kerültek felvételre, majd még aznap 14 óra 45 perckor visszavételezték őket.

A jegyzőkönyv hátoldalára Sz. r. törzsőrmester kézzel feljegyezte, hogy K. D. fogvatartott kérelme alapján 2014. január 30-án az I. rendű panaszos iratai (diákigazolvány, személyigazolvány) kiadásra kerültek.

6) A B.-i Rendőrkapitányság vezetője 2014. március 24-én kelt, előadó testületi tagnak címzett levelében az alábbi tájékoztatást adta.

A panaszban előadott napon és helyen, 2014. január 28-án a B.-i Rendőrkapitányságon sem a panaszossal, sem az őt kísérő II. és III. rendű panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt, azonban ottlétükről videofelvétel készült, amelyet az a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 42. §-ában, illetve a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatról szóló 23/2013. (V. 27.) ORFK utasításban foglaltak alapján 30 nap után törölték.

2014. január 28-án 5 óra 45 perctől 17 óra 45 percig egy r. főtörzsőrmester látott el objektumőri szolgálatot a B.-i Rendőrkapitányságon; jelentése alapján az I. rendű panaszos egy házaspárral érkezett, a II. és III. rendű panaszossal.

A kapitányságvezető szerint panaszosok által leírtak – valóságuk esetén – kulturálatlan rendőri magatartásnak minősíthetők. Az objektumőr jelentése ugyanakkor arról tanúskodik, hogy a házaspár folyamatosan emelt hangon, össze-vissza beszélt, közben szidalmazta és ócsárolta az egész rendőrségi testületet, valamint többek között korrupt öntelt disznóknak és a régi rendszer maradványának titulálták a rendőröket, akik visszaélnek a nem létező hatalmukkal.

A fogdaparancsnok jelentése ugyancsak cáfolja a panaszos azon állítását annyiban, hogy az objektumőr kétszer is megkísérelte ügyüknek az intézését, vagyis telefonált a fogdába, majd tíz perc után ezt sürgetésként megismételte.

A kapitányságvezető szerint a r. főtörzsőrmester jelentésében életszerűen írta le a panaszosokkal kapcsolatos történéseket.

A panaszosok azon állítása, mely szerint a rendőrnő kizavarta a többieket a váróhelyiségbe, meg sem hallgatva, hogy ők mit akarnak, nem felel meg a valóságnak. A r. főtörzsőrmester jelentésében beszámolt arról, hogy a házaspár már a megérkezésüket követően elmondta, hogy az I. rendű panaszos személyi igazolványáért jöttek. Ezt követően, mivel a házaspár folyamatosan emelt hangon beszélt, megkérdezte az I. rendű panaszost, hogy akadályozza-e valami, hogy nyilatkozzon az ügyében, mire ő azt válaszolta, hogy nagykorú és el tudja

önállóan mondani a problémáját. Ezután megkérte az II. és a III. rendű panaszt, hogy a váróhelyiségben foglaljon helyet.

A rendőri jelentések alapján megállapítható, hogy az objektumőr a panaszosok kérésére telefonon kereste a Fogda- és kísézőőr alosztály vezetőjét, a r. alezredest. A telefont egy r. főtörzssőrmester vette fel és fogadta az üzenetet, amelyről Sz. S. r. alezredest az objektumőr második telefonját követően értesítette, mivel az 5-10 perccel azelőtti üzenetet elfelejtette átadni. A r. alezredest ezt követően a fogdaőrön keresztül üzent az objektumőrnek, hogy kis türelmet kér, nemsokára megy. Tekintettel arra, hogy az őrsparancsnoki irodában a fogda kamerarendszerét javították és hangolták be, ezért csak 5-10 perc múlva tudott a váróhelyiségbe menni. (Eközben ellenőrizte K. D. letéti tárgyait, amelyben a panaszosok által kért iratok valóban el voltak helyezve.) Majd a javítást befejezését követően felhívta az objektumőrt, és tájékoztatta, hogy indul a bejárathoz, de ekkor – körülbelül 30 perccel a panaszosok érkezését követően – az objektumőrt jelentette, hogy K. D. hozzátartozói eltávoztak.

A r. alezredest 2014. január 29-én K. D. kérelme alapján intézkedett az I. r. panaszos iratainak kiadására, amelyeket végül a II. rendű panaszos január 30-án 10 óra 45 perckor vett át.

7) A megyei rendőrfőkapitány 2014. március 27-én kelt átiratában az előadó testületi tagnak összefoglaló tájékoztatást nyújtott. (A Testület megjegyzi, hogy a rendőrség megküldte K. D. előállításáról és a vele szemben lefolytatott eljárás iratait is, amelyet a Testület csak a legszükségesebb mértékig ismertet.)

K. D. 2014. január 23-án közlekedési balesetet okozott D. településen, melynek helyszínén a M.-i Rendőrkapitányság munkatársai intézkedtek. K. D. a baleset helyszínét elhagyta, lakására távozott, majd kerékpárral visszatért és ekkor került sor a rendőri intézkedésre vele szemben, amelynek keretében előállították őt.

A rendőri intézkedés során megállapítást nyert, hogy a baleset idején K. D. szervezetében szeszestital fogyasztásából származó alkohol volt, és a lovas fogatot úgy hajtotta, hogy járművezetéstől eltiltás hatálya alatt állt. K. D.-val szemben szabálysértés miatt feljelentést tettek, és elrendelték őrizetbe vételét, majd szabálysértési előkészítő eljárást folytattak le ügyében, melynek előadója a r. főtörzssászlós volt. K. D. eljárás alá vontként történő meghallgatásról kép- és hangfelvételt készült. (A mellékelt CD lemez tartalmának ismertetésétől a Testület eltekint, mivel annak jelen panaszügyben nincs relevanciája.)

Az I. r. panaszos személyes iratait a M.-i Rendőrkapitányság munkatársai nem vették el, nem foglalták le.

A K. D.-val szemben folytatott eljárásban, a 2014. január 24-én megtartott bírósági tárgyaláson jelen volt az I. rendű panaszos is, aki a tárgyalás szünetében el akarta kérni a kísérést végrehajtó B.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőröktől az iratait, akik tájékoztatták őt, hogy a helyszínen nem adhatják át okmányait, mivel azok a letéti tárgyak között szerepelnek, így azokat később kérheti ki a B.-i Rendőrkapitányságon. A tájékoztatást a jelenlévők megértették.

A r. főtörzssászlós jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az általa folytatott eljárás során K. D. nem jelezte részére, hogy nála van az I. rendű panaszos igazolványa, így a rendőrnek erről nem volt tudomása. A r. főtörzssászlós végül a fogdaparancsnokkal történt egyeztetést

követően az I. r. panaszos személyi igazolványát és diákigazolványát egy másik ügyben, 2014. január 30-án Gy. városban megtartott bírósági tárgyaláson átvette a B.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőröktől, majd még ezen a napon átadta a II. rendű panaszosnak.

Az összefoglaló átirat egyebekben a fent ismertetett jelentések lényegét összegzi, ezért az újabb ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) Az I. rendű panaszos kérte a r. főtörzsszázlóssal szemben a szükséges intézkedés megtételét, mivel elmondása szerint a rendőr sorozatosan él vissza a hatalmával és hurcol meg embereket büntetlenül. Ezzel kapcsolatban a Testületnek szükséges leszögeznie, hogy a fenti hatásköri rendelkezések alapján nem jogosult az intézkedő rendőrök büntetőjogi vagy fegyelmi felelősségét megállapítani, amelyre felhívta az I. rendű panaszos figyelmét 2014. február 5-én kelt tájékoztató levelében.

A Testület tehát a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

b) A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) Szolgálati Szabályzat 31. § (5) bekezdése értelmében „az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és – amennyiben sorszámmal rendelkezik – sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átiró tömbben kerül elhelyezésre.”

A fogvatartott birtokában tartható tárgyak körét a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet melléklete határozza meg.

Az I. rendű panaszos első beadványában kifogásolta, hogy M. Rendőrkapitányság élettársát, K. D.-t előállították, akinél ott voltak az ő személyes iratai is, amelyeket Sz. r. főörzszászlós lefoglalt. Mivel a lefoglalás nem egy Rtv. szerinti rendőri intézkedést, ezért a Testület tájékoztató levelében kitért arra is, hogy ezen eljárási cselekmény vizsgálatára nincs hatásköre. Mivel azonban a rendőrségi iratokból az volt megállapítható, hogy az I. rendű panaszos iratait nem foglalták le, hanem élettársa okmányaival együtt letétként kezelték azokat, **a Testület hatáskörét megállapítva érdemi vizsgálat alá vonta azt a kérdést, hogy rendőrség megfelelően járt-e el az I. rendű panaszos személyi igazolványának és diákigazolványának visszaszolgáltatásakor.**

A Testület panaszbeadványban és kiegészítésében foglaltak alapján vizsgálat tárgyává tette továbbá a panaszosokkal szemben alkalmazott rendőri hangnemet.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette az I. rendű panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, és a XXVII. cikkében foglalt szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához, valamint a panaszosoknak a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A panaszbeadványokból tudható, hogy 2014. január 24-én megtartott bírósági tárgyalás után az I. rendű panaszos jelezte a r. főörzszászlós felé, hogy szeretné visszakapni iratait, aki flegmán vállat rántva azt mondta neki, hogy kérje a b.-i rendőröktől. Ezért az I. rendű panaszos a kísérő rendőrökhöz fordult, akiktől azt a tájékoztatást kapta, hogy iratait nem kaphatja vissza, mivel azokat K. D.-tól foglalták le. Az I. rendű panaszos a tárgyalásról hazaérve a 112-es segélyhívón keresztül felhívta a B.-i Rendőrkapitányságot, amikor pedig azt mondták neki, hogy a kapitányságon tudja iratait visszaszerezni. A panaszosok 2014. január 28-án be is mentek a rendőrkapitányságra, ahol több mint fél óra várakozás után, mintegy ötven (oda-vissza összesen száz) kilométert feleslegesen megtéve eredménytelenül távoztak, mivel nem jött le senki értük. Álláspontjuk szerint és szerintünk a r. alezredest nem is értesítették az otlétükről, mivel nem mondták nekik, hogy mennyit kell várniuk.

A rendőrség arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos személyes iratait a M.-i Rendőrkapitányság munkatársai nem vették el, nem foglalták le.

A rendőrségi jelentések szerint K. D.-val szemben folytatott eljárásban, a 2014. január 24-én megtartott bírósági tárgyaláson, amikor a bírósági titkár ellenőrizte az eljárás alá vont személy adatait, elkérte K. D. személyi igazolványát. A kísérést végrehajtó B.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök a letéti tárgyak közül átadtak egy személyi igazolványt, melyről kiderült, hogy az I. rendű panaszosé, amelyet visszahelyeztek a letéti tárgyak közé, majd átadták K. D. nevére kiállított igazolványt. A tárgyaláson jelen volt az I. rendű panaszos is, aki a tárgyalás szünetében el akarta kérni a rendőröktől az iratait, akik tájékoztatták őt, hogy a helyszínen nem adhatják át okmányait, mivel azok a letéti tárgyak között szerepelnek, így azokat később kérheti ki a rendőrkapitányságon. A tájékoztatást a panaszosok megértették.

A panaszosok négy nappal később, 2014. január 28-án mentek el a B.-i Rendőrkapitányságra, hogy visszakapják az I. rendű panaszos okmányait. A kapitányságon az objektumőri szolgálatot ellátó r. főtörzsőrmester fogadta őket és intézkedett az ügyben, telefonon kereste a Fogda- és kísérorr alosztály vezetőjét, a r. alezredest. A telefont egy r. főtörzsőrmester vette fel és fogadta az üzenetet, amelyről a r. alezredest az objektumőr csak a második telefonját követően értesítette, mivel 5-10 perccel azelőtti üzenetet elfelejtette átadni.

A r. alezredes ezt követően a fogdaőrön keresztül üzent az objektumőrnek, hogy kis türelmet kér, nemsokára megy. Tekintettel arra, hogy az őrsparancsnoki irodában a fogda kamerarendszerét javították és hangolták be, ezért csak 5-10 perc múlva tudott a váróhelyiségbe menni. Eközben ellenőrizte K. D. letéti tárgyait, amelyben a panaszosok által kért iratok valóban el voltak helyezve. Majd a javítást befejezését követően felhívta az objektumőrt, és tájékoztatta, hogy indul a bejárathoz, de ekkor – körülbelül 30 perccel a panaszosok érkezését követően – az objektumőrt jelentette, hogy K. D. hozzátartozói eltávoztak. Végül a r. alezredes 2014. január 29-én K. D. kérelme (hozzájárulása) alapján intézkedett az I. rendű panaszos iratainak kiadására, amelyet végül a r. főtörzsszáslós személyesen adott át a II. rendű panaszosnak 2014. január 30-án 10 óra 45 perckor. az átvételről elismervény készült.

A r. főtörzsszáslós jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az általa folytatott előkészítő eljárás során K. D. nem jelezte részére, hogy nála van az I. rendű panaszos igazolványa is, így a rendőrnek erről nem volt tudomása. Az előállítás során nem a r. főtörzsszáslós végezte K. D. ruházat átvizsgálását, a tárcája nem került ki a birtokából egészen addig, amíg a fogdai befogadása meg nem történt (B. városban), de azt már nem a M.-i Rendőrkapitányság munkatársai végezték. Az az eljárás lefolytatása során okmányok K. D.-től nem kerültek lefoglalásra, azok nála voltak.

A B.-i Rendőrkapitányság által 2014. január 23-án 20 órakor kiállított „Jegyzőkönyv a letéti tárgyakról” elnevezésű irat a K. D.-től átvett letéti tárgyak között az I. rendű panaszos személyi igazolványát és diákigazolványát is feltünteti. Az irat a további felvételeket és visszavételezéseket is rögzíti, valamint hátoldalára felvezették az iratok visszaszolgáltatásának időpontját is.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése alapján a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az 24. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése értelmében a segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.

Tovább az Rtv. 15. §-ában rögzített követelmény értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrség megfelelően járt áll, amikor a tárgyalás szünetében arról tájékoztatta az I. rendű panaszost, hogy iratait a B.-i Rendőrkapitányságon kérheti ki, mivel azok az ott felvett letéti tárgyak között voltak.

A Testület továbbá az egybehangzó rendőri előadások okán tényként kezelte, hogy az objektumőr telefonált a r. alezredesért, aki a panaszosok türelmét kérte, mivel a fogda kamerarendszerét javították és hangolták be. E tekintetben tehát a Testület nem állapította meg a rendőrség jogellenes mulasztását. Úgy ítélte meg továbbá, hogy a valamivel több, mint fél óra várakozási idő nem volt oly mértékben kiugróan aránytalan, figyelembe véve annak súlyát, valamint a rendőrség által megjelölt okát, ami alapjogsérelem megállapítását indokolta volna. Mindamellet az objektumőr tájékoztatta panaszosokat, hogy várniuk kell, illetőleg 10 perc elteltével újból telefonált az ügyük elintézése érdekében.

Megállapítható volt az is, hogy a r. alezredes másnap, 2014. január 29-én K. D. kérelme (hozzájárulása) alapján intézkedett az I. rendű panaszos iratainak kiadására, amelyet végül a r. főtörzszászlós személyesen adott át a II. rendű panaszos január 30-án 10 óra 45 perckor.

Mindezekre tekintettel a Testület nem állapította meg az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz és szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogának sérelmét iratainak visszaszolgáltatását illetően.

Ugyanakkor a Testület megjegyzi, hogy álláspontja szerint a rendőrségtől elvárható lett volna, hogy K. D.-től átvett tárgyak letétbe vételekor, értesítse az I. rendű panaszost arról, hogy a személyi igazolványát és diákigazolványát letétként kezelik, mivel ezek hiányában az I. rendű panaszos többek között személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegésének szabálysértését követhette volna el.

3) A Testület a rendőri hangnemet is vizsgálat alá vonta.

A panaszosok elmondása szerint mikor megérkeztek B.-i Rendőrkapitányságra, az előtérben, a pult mögött álló rendőrnő kérdésére elmondták, hogy a r. alezredeset keresik az I. rendű panaszos személyi igazolványa miatt. A rendőrnő ezt követően flegma hangnemet ütött meg és az I. rendű panaszoshoz fordulva el kezdett „faggatózni”, hogy hány éves, és azt kérdezte tőle, hogy „megnémult, nem tud beszélni, kivágták a nyelvét”, majd hozzátette, hogy „ő beszéljen”. Majd a II. és a III. rendű panaszost „kizavarta” a váróhelyiségbe, meg sem hallgatva, hogy ők mit akarnak. Majd ezután elkérte az I. rendű panaszostól a személyi igazolványát, ezért a panaszosok felhívták ismét a figyelmét arra, hogy ezért jöttek. Majd a rendőrnő a II. rendű panaszos személyi igazolványát és lakcímkártyáját kérte el, és az adatok rögzítése után az I. és a II. rendű panaszost is kiküldte a váróhelyiségbe. A panaszosok szóvá tették a rendőrnő viselkedését, aki erre flegmán közölte, hogy panaszt lehet tenni.

A r. főtörzsmester jelentésében rögzítette, hogy napszaknak megfelelő köszönés után megkérdezte a panaszosoktól, hogy miben segíthet, amikor az II. és III. rendű panaszos feldúlt állapotban, ingerülten és egyszerre kezdett beszélni, és közölték azt, hogy az I. rendű panaszos személyi igazolványáért jöttek a r. alezredeshez. Mivel az I. rendű panaszos nem szólalt meg, és a házaspár folyamatosan emelt hangon, össze-vissza beszélt, közben

szidalmazta és ócsárolta az egész rendőrségi testületet, külön kitérve valamelyik vidéki rendőrkapitányság dolgozóira (azt, hogy melyikre a rendőrnő nem emlékezett), a rendőrnő rákérdezett az I. rendű panaszos életkorára és arra, hogy akadályozza-e valami, hogy nyilatkozzon az ügyében. Az I. rendű panaszos elmondta, hogy nagykorú és el tudja önállóan mondani a problémáját. Mivel a házaspár folyamatosan elég emelt hangon osztotta meg a véleményét a („maguk fajta”) rendőrökről, a r. főtörzsőrmester közölte velük, hogy a váróban kell helyet foglalniuk. Ezzel szemben a II. és a III. rendű panaszos nemtetszését fejezte ki. Ezek után a r. főtörzsőrmester feltett néhány kérdés az I. rendű panaszosnak, amelyből megállapította, hogy élettársa a kapitányság fogdáján tartózkodik és nála vannak az ő személyi igazolványa, és ezt szeretné visszakapni. A rendőrnő közölte vele, hogy intézkedik, de várni kell, ezért fáradjon a váróba, és elkérte a fogvatartott és a panaszosok nevét. A panaszosok a várakozás ideje alatt folyamatosan, eléggé emelt hangon szidalmazták a rendőrséget és akkor már külön a rendőrnőt is. Többek között korrupt, öntelt disznóknak és a régi rendszer maradványainak nevezték a rendőröket, akik visszaélnék a nem létező hatalmukkal. A panaszosok személyes sértésnek vették, hogy várniuk kell. Folyamatosan figyelték az eltelt időt, és panasz, valamint feljelentés megtételével fenyegetőztek. A rendőrnő ezért közölte velük, hogy ez jogokban áll, amit (itt) személyesen vagy írásban is megtehetnek. 30 perc elteltével emelt hangon közölték, hogy nem ott fognak panaszt tenni, mert az úgy is elutasítanak, hanem az ügyészséghez fognak fordulni, mert a rendőrnő várakoztatja őket és semmit nem tesz a problémájuk megoldása ügyében. Ezek után távoztak az kapitányságról.

Ismételten szükséges hivatkozni az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, amely szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

A Testület szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az

ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszosok és a rendőrség egyezően számolt be a történetekről (a beszélgetések tartalmáról) és a r. főtörzsőrmesterrel folytatott párbeszéd tartalmáról. Az előadások az objektumőr által megütött hangnemet illetően vannak ellentmondásban. A panaszosok „illetlen” faggatózásnak élték meg az I. rendű panaszoshoz intézett kérdéseket, állításuk szerint a rendőrnő flegmán beszélt velük és, meg sem hallgatva őket (II. és III. rendű panaszos) kizavarta a váróhelyiségben. Ugyanakkor a rendőrség arról számolt be, hogy a panaszosok beszéltek indulatosan és emelt hangon a rendőrnővel, és szidalmazták előtte a rendőrség dolgozóit, továbbá kifejezetten cáfolta, hogy a r. törzsőrmester kizavarta volna a panaszosokat a váróhelyiségbe.

A felek előadásában a fent kifejtettekre vonatkozóan a Testület ellentmondást tapasztalt, ami a rendelkezésre álló adatok alapján – és további bizonyítási eszközök híján – a panaszeljáráásban nem volt feloldható, **ezért a panaszosok emberi méltóságához való jogának sérelme a rendőri hangnem vonatkozásában nem volt megállapítható.**

IV.

A Testület az ügy mérlegelése során úgy ítélte meg, hogy a rendőrség megfelelő módon járt el az I. rendű panaszos iratainak visszaszolgáltatásakor nem sértve ezzel annak tisztességes eljáráshoz és szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogát, ugyanakkor arra a megállapításra jutott a rendőri hangnemet illetően, hogy a panaszosok emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2014. szeptember 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag